

Aan
de gemeenteraad

Datum 7 november 2023
Zaaknummer 2023-0159124
Betreft Instemmen met extra laagdrempelige plekken in de wijk
voor financiële vragen

Vergadering van
Portefeuillehouder: Peter Heijkoop
Begrotingsprogramma Gezond, Sociaal en Zorgzaam Dordrecht
Kernteam/Opgave: Stad - Zorg & Ondersteuning
Auteur: Leonie Dekkers-Kamp
E-mail: la.dekkers-kamp@dordrecht.nl
Verantwoordelijke: Leonie Dekkers-Kamp
Openbaar: Ja

Voorgesteld besluit

1. de aanpak voor armoedebestrijding in 2024 t/m 2026 te intensiveren om het niet-gebruik van regelingen tegen te gaan en beginnende schulden vroegtijdig te signaleren;
2. hiervoor de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen uit de meicirculaire 2023 ad € 373.000 voor "Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden" beschikbaar te stellen via de Reserve Politiek Akkoord 2022-2026 Innovatie preventief Sociaal Domein;
3. idem dito voor de POK-middelen (Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag) uit de decembercirculaire 2021 (periode 2022) ad € 186.000,- , die toegevoegd zijn/worden aan de Reserve Politiek Akkoord 2022-2026 Innovatie preventief Sociaal Domein;
4. de begroting 2023 te wijzigen conform bijgevoegde begrotingswijziging 223046 en de meerjarenbegroting 2024-2027 te wijzigen conform bijgevoegde begrotingswijziging 224006.

Deadline

Raadsvergadering van 19 december 2023

Raadsvoorstel

Hoe zijn de bevoegdheden rond dit onderwerp verdeeld?

De raad stelt het kader voor beleid en is bepalend voor het stellen van maatschappelijke doelen. Het college draagt zorg voor planning en realisatie van de doelen.

Wat is het doel?

Intensivering van de aanpak armoedebestrijding om het niet-gebruik van regelingen tegen te gaan en beginnende schulden vroegtijdig te signaleren.

Wat zijn per beslispoint de argumenten en wat is hierop de toelichting?

1. Intensivering armoedebestrijding

Het Rijk heeft in de meicirculaire van 2023 incidenteel extra middelen beschikbaar gesteld voor 'Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden'. Het gaat landelijk om een bedrag van 118 miljoen euro, waarvan er 40 miljoen via het gemeentefonds beschikbaar is gesteld. Voor Dordrecht gaat het om een bedrag van € 373.000,-. De middelen worden beschikbaar gesteld als

investering in betere dienstverlening door gemeenten op het gebied van armoede en schulden. Gemeenten kunnen deze middelen inzetten voor initiatieven in het kader van de landelijke Aanpak Geldzorgen, Armoede en Schulden, zoals het verdubbelen van het gebruik van de schuldhulpverlening en het tegengaan van kinderarmoede en niet-gebruik van regelingen.

2. POK middelen

Het kabinet heeft structureel 'POK-middelen' beschikbaar gesteld naar aanleiding van het rapport van de Parlementaire Onderzoekingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK). Deze zijn bedoeld om samen met sociaaljuridische partners de rechtsbescherming van kwetsbare inwoners te versterken. De inzet van Bureau Sociaal Raadslieden (BSR) past geheel in de lijn van deze POK-middelen. Sociaal Raadslieden geven (gratis) advies over alles wat te maken heeft met wetten en regels en financiële zaken. De POK-middelen zijn tijdelijk in de reserve Politiek Akkoord 2022-2026 Innovatie preventief Sociaal Domein gestort. Zie 2^e bestuursrapportage 2023.

De structurele POK middelen zijn vanaf 2023 t/m 2026 in de begroting van het programma Samen tegen armoede opgenomen, zie raadsvoorstel 'Vervolg Samen tegen armoede'. De middelen uit 2022 ad € 186.000,- zijn echter nog niet opgehaald. De inzet van Bureau Sociaal Raadslieden (BSR) is een activiteit dat goed aansluit op het doel van deze POK-middelen.

3. Laagdrempelige informatiepunten in de wijk voor vragen over geld.

We stellen voor om de middelen in te zetten voor continuering en uitbreiding van laagdrempelige informatiepunten voor geldvragen in de wijken, voor de duur van het programma Samen tegen armoede (t/m 2026). Het belangrijkste doel is het tegengaan van niet-gebruik van toeslagen en minimaregelingen en het vroegtijdig hulp bieden bij beginnende schulden. Er is veel behoefte aan continuïteit in dienstverlening. Het opbouwen van een vertrouwensrelatie en bekendheid kost tijd, daarbij is het moeilijk om goede vrijwilligers en betaalde krachten aan te stellen voor kortdurende projecten. Het Rijk stelt echter vaak incidentele middelen beschikbaar waardoor het realiseren van duurzame interventies moeilijk is vorm te geven. Door bundeling kunnen we meerjarig (3 jaar) de informatiepunten voortzetten.

Het gaat specifiek om:

- continuering van de extra openingstijden van het Financieel Hulphuis en Bureau Sociaal Raadslieden in de periode 2024 t/m 2026;
- continuering van de wijkwinkel Sterrenburg in de periode 2024 t/m 2026;
- continuering van de formulierhulp in de periode 2024 t/m 2026.

Met de inzet van het extra incidentele geld zorgen we dat er voldoende capaciteit beschikbaar is voor het toenemend aantal vragen van inwoners. We starten in december 2023 met een stad brede communicatiecampagne rondom het bespreekbaar maken van geldzorgen. In de communicatiecampagne zetten we eveneens in op het vergoten van de bekendheid van formele en informele plekken waar inwoners terecht kunnen voor hulp bij geldzorgen. De campagne 'Geldpraatje' start half november.

Vanuit een aantal actieve vrijwilligersorganisaties waaronder Stichting Samen Dordt en de Dordtse Alliantie vrijwillige schuldhulp, wordt de zogenoemde 'potjescheck' uitgerold. Dit is een landelijk ontwikkelde tool, waarbij vrijwilligers of professionals samen de inwoner binnen 15 minuten inzicht krijgt in de inkomensvoorzieningen waar iemand nog geen gebruik van maakt. Indien nodig zal er vanuit de potjescheck doorverwezen worden naar gesprekken van BSR, Financieel Hulphuis of de wijkwinkels en formulierhulpen.

Voor meer informatie, zie de Raadsinformatiebrief 'voortgang programma samen tegen armoede'. We verwachten dat deze beide acties tot extra toeloop van inwoners zal leiden. Met dit raadsvoorstel borgen we dat er voldoende capaciteit is om iedereen te kunnen helpen.

3. Financieel Hulphuis en Bureau Sociaal Raadslieden

Met de inzet van de POK middelen 2021 is in 2023 een incidentele en tijdelijke uitbreiding gerealiseerd van de gesprekken Bureau Sociaal Raadslieden (BSR) en Financieel Hulphuis. Met dit raadsvoorstel stellen we voor de tijdelijke uitbreiding voortzetten gedurende de looptijd van het programma 'Samen tegen armoede' (t/m 2026).

De uitbreiding van de gesprekken BSR betreft twee middagen en een vrijdagochtend. Cliënten en ketenpartners hebben enthousiast gereageerd op de verruiming van de spreekuurtijden. Op deze

wijze wordt tegemoetgekomen aan de verzoeken van cliënten om in de middag terecht te kunnen. BSR is bij uitstek de partij die inwoners de weg kan wijzen in het woud van wetten en regelingen en informatie kan geven over de instellingen die de wetten uitvoeren. Dit is in lijn met het doel van de POK middelen. De extra gelden voor BSR worden eveneens ingezet om trainingen en voorlichting te geven aan vrijwilligers en betaalde krachten van de wijkwinkels, formulierenhulpen en andere ketenpartners.

De medewerkers van het Financieel Hulphuis werken samen met vrijwilligers van de Alliantie vrijwillige schuldhulp in 'mobiele spreekuren'. Zij werken vanuit ontmoetingsplekken en buurthuizen in alle wijken van Dordrecht. Naast spreekuren wordt er ook ingezet op voorlichting bij bijvoorbeeld moskeeën én ondersteuning bij de aangifte inkomstenbelasting en kwijtschelding gemeente heffingen en waterschapsbelasting. Hiervoor zijn specifieke invuldagen in de maanden maart en april. Deze invuldagen zijn bedoeld voor kwetsbare inwoners met een laag inkomen, die er zelf niet in kunnen voorzien. In 2022 hebben 979 inwoners van Dordrecht een beroep gedaan op de dienstverlening van Financieel Hulphuis. Zij hebben in totaal 1.612 keer contact gehad met FHH voor de afhandeling van hun hulpvragen.

4. Laagdrempelige inlooppunten in de wijken

In de loop van 2023 zijn er twee laagdrempelige inlooppunten bijgekomen; de wijkwinkel Sterrenburg en de formulierenhulpen bij het Vogelnest. De wijkwinkel Sterrenburg is met incidentele middelen uit het coronasteunpakket (zie raadsvoorstel 'Inzet van landelijke coronacompensatiepakketten op het Sociaal domein') opgezet naar het voorbeeld van de succesvolle wijkwinkelmethodiek in de Buitenwacht.

In Sterrenburg is de wijkwinkel gestart met een laagdrempelige plek in het Tuinhuis van Sterrenburg. Dit is later verplaatst naar de Ontmoetingskerk. Bewoners kunnen in de wijkwinkel terecht voor informatie, advies en ondersteuning op het gebied van vragen rondom inkomensondersteuning en geldzorgen. Eenvoudige vragen worden direct opgepakt; meervoudige of specialistische vragen worden overgedragen aan het sociaal wijkteam of andere organisaties. Vanuit de wijkwinkel worden ook proactief huisbezoeken afgelegd door vrijwilligers op basis van signalen of om de drempel voor hulp nog verder te verlagen. De wijkwinkel is twee ochtenden per week bereikbaar. De meeste bezoekers komen op eigen initiatief, enkelen worden doorverwezen door het sociaal wijkteam of andere partners.

In 2023 is de formulierenhulp bij het Vogelnest van start gegaan. Na een succesvolle start willen we dit laagdrempelige inlooppunt voor (financiële) vragen uit te breiden naar de Staart en Crabbehof. Hiervoor is een samenwerking met de Speel-o-theek Pip&zo in Crabbehof aangegaan. Het formulierenhulpunt is drie dagdelen per week open.

Dit raadsvoorstel betreft intensivering van de inzet van laagdrempelige plekken in de wijk voor (eenvoudige) financiële vragen. Naast deze intensivering wordt uit het reguliere budget van het programma 'Samen tegen armoede' de wijkwinkel in de Buitenwacht bekostigd en houdt Buurtwerk spreekuren in diverse wijkcentra. Voor meer complexe vragen en hulp zijn de wijkteams en de Sociale Dienst (SDD) beschikbaar.

Wat zijn kanttekeningen en/of risico's bij dit voorstel?

1. Borgen van kwaliteit

De laagdrempelige informatiepunten werken met een combinatie van betaalde krachten en vrijwilligers. Regelingen rondom inkomensondersteuning en schuldhulp kunnen complex zijn en vragen om voldoende kennis van financiële zaken. We borgen de samenwerking in de Ketenaanpak. Hierin borgen we samenwerkingsafspraken, het gebruik van dezelfde methodieken en beslisbomen met betrekking tot doorverwijzen of zelf oppakken. BSR verzorgt inhoudelijke trainingen over actuele ontwikkelingen die toegankelijk zijn voor zowel betaalde krachten als vrijwilligers.

2. Inzet na 2026

De voorgestelde inzet betreft een intensivering van het reguliere beleid, met als doel het bereiken van inwoners het tegengaan van niet-gebruik van regeling. Na 2026 loopt het programma Samen tegen armoede af en wordt alleen de reguliere inzet van het Financieel Hulphuis en Bureau Sociaal Raadslieden voortgezet.

Welk (participatie)proces is doorlopen om tot dit voorstel te komen?

De voorstellen en de meerjarige continuering van de inlooppunten is besproken en afgestemd met de betrokken organisaties.

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

[Raadsvoorstel Inzet van landelijke corona-compensatiepakketten op Sociaal Domein](#)

[Raadsvoorstel Vervolg Samen tegen armoede](#)

[Raadsvoorstel Tweede Burap 2023 - POK middelen](#)

Hoe wordt dit betaald?

De dekking van de plannen is mogelijk door inzet van de Rijksmiddelen voor 'Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden'.

	2024	2025	2026	Totaal
Activiteiten				
Uitbreiding BSR/FHH	€ 106.832,-	€ 106.832,-	€ 106.832,-	€ 320.496,-
Wijkwinkel Sterrenburg	€ 36.800,-	€ 38.409,-	€ 40.000,-	€ 115.209,-
Formulierenhulp	€ 39.765	€ 40.765,-	€ 42.765,-	€ 123.295,-
Totaal	€ 183.297,-	€ 186.006,-	€ 189.597,-	€ 559.000,-
Dekking				
Decembercirculaire 2021 (jaarschijf 2022) - Rechtsbescherming				€ 186.000,-
Meicirculaire 2023 (jaarschijf 2023) - Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden				€ 373.000,-
Totaal				€ 559.000,-

Wat is het vervolg op het raadsbesluit?

De subsidiepartners worden geïnformeerd over de mogelijkheden om de uitgebreide capaciteit en spreekuren in de periode 2024 tot en met 2026 voort te zetten.

We informeren uw raad, in afstemming met onze partners, over de voortgang en resultaten binnen het programma volgens de twee-jaarlijkse raadsinformatiebrieven, waarvan de eerstvolgende in het voorjaar 2024 wordt verzonden.

Het college van Burgemeester en Wethouders

De raad van de gemeente DORDRECHT;

gezien het voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders van 7 november 2023 inzake Instemmen met extra laagdrempelige plekken in de wijk voor financiële vragen;

gelet op artikel 160, lid 1 onder b van de Gemeentewet;

b e s l u i t :

1. de aanpak voor armoedebestrijding in 2024 t/m 2026 te intensiveren om het niet-gebruik van regelingen tegen te gaan en beginnende schulden vroegtijdig te signaleren;
2. hiervoor de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen uit de meicirculaire 2023 ad € 373.000 voor "Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden" beschikbaar te stellen via de Reserve Politiek Akkoord 2022-2026 Innovatie preventief Sociaal Domein;
3. idem dito voor de POK-middelen (Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag) uit de decembercirculaire 2021 (periode 2022) ad € 186.000,- , die toegevoegd zijn/worden aan de Reserve Politiek Akkoord 2022-2026 Innovatie preventief Sociaal Domein;
4. de begroting 2023 te wijzigen conform bijgevoegde begrotingswijziging 223046 en de meerjarenbegroting 2024-2027 te wijzigen conform bijgevoegde begrotingswijziging 224006.

Aldus besloten in de vergadering van